

Motion till riksdagen 2019/20:2443

av **Lorentz Tovatt (MP)**

Bana väg för hållbart protein

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta en aktiv roll i att driva på för legalisering av insekter som föda, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en generell översyn av lagar och regler som minskar nya livsmedels konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Insekter på tallriken? Det låter intuitivt märkligt för de flesta svenskar. Men fråga de två miljarder människor som redan idag har insekter som en central del av sin föda. Nu är det dags att börja bädda för en proteinrevolution även i EU och Sverige.

Köttets miljöpåverkan är väldokumenterad och känd. Den största delen av vår mats klimatpåverkan kommer härifrån, både i form av utsläpp från foderproduktion och från djuren själva. Att föda upp djur kräver generellt mer resurser än att odla spannmål, grönsaker eller frukt. Vatten och arealer går åt, köttet är idag en av de huvudsakliga drivkrafterna bakom skövlingen av regnskog. Den totala påverkan på miljön är markant. Dessutom äter vi idag kött på en nivå som är direkt hälsoskadlig för oss, med ökad risk för hjärt-kärlsjukdomar och cancer.

Detta betyder att vi behöver äta mindre kött och välja det köttet vi väl äter med större omsorg. Vegetarisk mat är ett fullgott alternativ. Men det finns även skäl att vidga vyer och tänka nytt.

Här är det ökade intresset för insekter något att välkomna och stötta. Dessa små kryp är mycket smartare föda än vad man först kan tänka sig. Först och främst är de nyttiga, proteinrika med samma proteinkvalitet som nötkött. De är betydligt mycket mer resurseffektiva. Idag går det åt åtta–tio kilo foder för att producera ett kilo nötkött medan motsvarande siffra för att producera ett kilo insektsbiff är två kilo foder.

Fördelarna är uppenbara, nu gäller det att regelverk och lagstiftning följer efter. Och vad gäller detta så har vi i EU och Sverige släpat efter. EU:s nya novel food-lag ska underlätta introduktion av ny mat, men ännu återstår mycket att göra. Idag är det nämligen inte lagligt att sälja insekter som föda för människor. Glädjande nog pågår det just nu en utvärdering av sex olika arter av EU:s myndighet för livsmedel (Efsa) och dessa förväntas få grönt ljus att säljas under 2020. Men för att snabba på och underlätta processen samt för att på sikt kunna göra fler arter lagliga bör Sverige ha en proaktiv och pådrivande roll. Livsmedelsverket bör generellt skapa sig själva en mer uppdaterad bild av möjligheterna vad gäller framtida mat.

Konkurrenssituationen för nya livsmedel är generellt svår eftersom mycket av befintlig lagstiftning, både på nationell nivå och i EU, bygger på det vi traditionellt räknat som föda. Jästprotein, alger och insekter är bara några exempel på nya livsmedel som hamnar i kläm på grund av föråldrade regelverk. Detta gäller allt från hur vi ser på foder till vad som subventioneras. Därför bör det göras en större översyn av de regler och lagar som påverkar nya livsmedel.

Lorentz Tovatt (MP)